

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII DLA KLAS 5-8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I. Przedmiotowy System Oceniania z biologii opracowano w oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
2. Podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie nauczania biologii w szkole podstawowej.
3. Statut i Wewnątrzszkolny System Oceniania.
4. Aktualnie obowiązujący w szkole podstawowej program nauczania biologii „Puls życia” Anna Zdziennicka, wyd. Nowa Era

II. Ogólne kryteria oceniania ucznia

a. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- ma wiadomości i umiejętności z programu nauczania opanowane na poziomie w pełnym zakresie
- samodzielnie i sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą przy formułowaniu i rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy ;
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, poprzez udział w konkursach pozaszkolnych i odnosi w nich sukcesy;
- wyróżnia się pod względem aktywności na lekcji.

b. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który :

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami , samodzielnie rozwiązuje problemy praktyczne i teoretyczne ujęte programem nauczania
- samodzielnie potrafi interpretować problemy i procesy biologiczne
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w sytuacjach nowych
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy;
- wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

c. **Dobłą** ocenę otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań
- potrafi dostrzec zależności przyczynowo-skutkowe
- wykazuje się aktywnością na lekcjach

d. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności, określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia
- rozwiązuje typowe zadania problemowe o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela
- przejawia aktywność na lekcji

e. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki
- odpowiednio motywowany potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia
- rzadko przejawia aktywność na lekcji.

f. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadania o niewielkim stopniu trudności,
- nie wykazuje zadawalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.

III. Zasady ustalania ocen

Ocenianie ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie, pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju
- motywowanie ucznia do dalszej pracy
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Obszary podlegające ocenianiu :

Ocenianiu podlegają :

- wiadomości
- umiejętności
- postawy
- ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.

Podczas oceniania stosuje się skalę :

- celujący
- bardzo dobry
- dobry
- dostateczny
- dopuszczający
- niedostateczny

Oceny mogą być różnicowane dodatkowo przez zastosowanie znaków „+” i „-”

Formy aktywności ucznia podlegające ocenianiu.

a. Wypowiedzi ustne :

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje materiał z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu. Oceniana jest merytoryczna zawartość wypowiedzi, umiejętność formułowania myśli, wyciągania wniosków i kojarzenia faktów, prawidłowe stosowanie terminologii biologicznej, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych. Uczeń ma prawo w ciągu semestru do zgłoszenia jednego nieprzygotowania do lekcji, zgłoszenie

nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, po wykorzystaniu tego limitu nauczyciel może postawić ocenę niedostateczną.

b. Obowiązkowe sprawdziany pisemne :

- Przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Sprawdzian musi być zapowiedziany tydzień przed jego planowanym terminem.
- Sprawdzian pisemny poprzedzony jest lekcją powtórzeniową z przypomnieniem wymagań programowych obowiązujących na sprawdzianie.
- Jeżeli minimum 50 % ocen ze sprawdzianu jest niedostatecznych, nauczyciel może zdecydować o wpisaniu tylko ocen pozytywnych i powtórzeniu sprawdzianu.
- Nieoddanie pracy na sprawdzianie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Ściąganie na pracach pisemnych jest równoznaczne z otrzymaniem 0 punktów.
- Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu w terminie pierwszym, ma tylko termin drugi.
- Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu z powodu **usprawiedliwionej** nieobecności, ma prawo do zaliczenia tego sprawdzianu, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, **nie później, niż w ciągu 2 tygodni** od ustania przyczyny nieobecności i powrotu do szkoły.
- W przypadku ucznia, który nie przystąpił do sprawdzianu i jego nieobecność jest **niesprawiedliwiona** nauczyciel może zażądać niezwłocznego przystąpienia do sprawdzianu zaliczeniowego, z tego samego zakresu wiadomości i umiejętności, bez uprzedniego uzgadniania terminu.

c. Kartkówki

- Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 2 -3 ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość.
- Uczniowie nieobecni na kartkówkach mogą być odpytani z materiału kartkówki.
- Kartkówki (15 min.) nie muszą być zapowiadane. Kartkówki oceniane są według punktacji zamieszczonej poniżej z wyłączeniem oceny celującej.

Prace pisemne są oceniane zgodnie z ilością punktów procentowych:

celująca 100%-91%

+ zadanie dodatkowe

bardzo dobra.....100%-91%

plus dobra.....85%-90%

dobra.....84%-71%

plus dostateczna.....70%-65%

dostateczna 64% -50%

dopuszczająca 49% - 30%

niedostateczna 29% - 0%

Przy zapisie ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+”i„-”.

Oceny są jawne dla uczniów i rodziców. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie i daje do wglądu w terminie do 2 tygodni od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego. Prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.

d. Praca na lekcji

Uczestnictwo, pracę na lekcji i przygotowanie do niej nauczyciel może ocenić na bieżąco wpisując ocenę lub odnotowując plusy i minusy w swoim zeszycie. Plus można uzyskać za krótką odpowiedź, zapis na tablicy, rozwiązanie ćwiczenia, pracę grupową, wykonanie doświadczenia, przyniesienie materiałów, krótki referat i inne przejawy aktywności. Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy, ocenę niedostateczną za trzy minusy.

f. Praca w grupach

Ocenić podlegają: wkład pracy w planowaniu działań, poprawne wykonanie zadania, sposób uzasadniania swojego stanowiska, współudział w podejmowaniu decyzji, przyjmowanie na siebie odpowiedzialnych ról (lider, sekretarz), sposób zaprezentowania rezultatów pracy grupy.

g. Praca pozalekcyjna

Ocenić podlegają udział i osiągnięcia uczniów w konkursach, olimpiadach, warsztatach. Uczniowie biorący udział w olimpiadach, konkursach (od etapu rejonowego) są zwolnieni z odpowiedzi ustnych, kartkówki. Prawo do zwolnienia obowiązuje w okresie przygotowań do olimpiad i konkursów, a także 1 dzień po ich zakończeniu.

IV. Zasady poprawiania ocen

a. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

b. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy sprawdzianu.

c. Do dziennika obok oceny uzyskanej ze sprawdzianu wpisuje się ocenę uzyskaną z poprawy.

d. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub końcoworocznej bierze się pod uwagę obie oceny.

e. Uczeń z odpowiedzi może poprawić jedynie ocenę niedostateczną w terminie podanym przez nauczyciela.

f. W przypadku kartkówki i innych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia

nauczyciel może zarządzić obowiązek zaliczenia, jeśli uczeń był nieobecny. Termin, formę

oraz zakres wymaganych wiadomości ustala nauczyciel.

g. Ocena z pracy na lekcji ze względu na swój charakter nie podlega poprawie.

Zapisy nieregulowane w PSO będą rozstrzygane zgodnie z WSO lub rozporządzeniem MEN

dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

V. Oceny śródroczne i końcoworoczne

- a. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworocznej bierze się pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe.
- b. Dodatkowy wpływ na podwyższenie oceny śródrocznej i końcoworocznej mogą mieć oceny za realizację dodatkowych zadań związanych z nauką biologii, ale wykraczające poza obowiązki szkolne.
- c. Integralnym elementem oceny śródrocznej i końcoworocznej jest ocena za aktywność i systematyczną pracę z uwzględnieniem :
 - obecności i udziału ucznia w obowiązkowych zajęciach biologii
 - systematycznej realizacji zadań postawionych przez nauczyciela w toku bieżącej nauki
 - terminowego przystępowania do sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzających.
- d. Uczeń , który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec I semestru, musi zaliczyć ten semestr w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- e. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% przewidzianych na semestr lekcji i nie ma 3 ocen nie może być klasyfikowany z przedmiotu.

VI. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

1. Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP, zaangażowanie ucznia oraz postępy w nauce.
2. W przypadku prac pisemnych uczeń może otrzymać inną wersję kartkówki, sprawdzianu lub może być oceniany według innych kryteriów.

VII. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW

- Na pierwszej lekcji biologii nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi oraz PSO. Dokument PSO udostępniony jest wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły (www.spmordarka.pl) oraz u nauczyciela uczącego.
- Oceny są jawne, zgodne z opracowanymi kryteriami.
- Nauczyciel wpisuje oceny do dziennika elektronicznego.
- Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje rodziców o wymaganiach edukacyjnych oraz kryteriach oceniania z biologii.
- Informacje o osiągnięciach ucznia nauczyciel przekazuje przez:
 - wpis do dziennika elektronicznego
 - na zebraniach wywiadowczych
 - ustnie w kontaktach indywidualnych
 - telefonicznie w szczególnych przypadkach (zagrożenia oceną niedostateczną)
- Na wniosek ucznia lub jego rodziców/ prawnych opiekunów nauczyciel uzasadnia ustnie ustaloną ocenę.

VIII. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- W przypadku gdy przewidywana ocena roczna z biologii w opinii ucznia lub jego rodzica jest zaniżona, uczeń ten lub jego rodzic/prawny opiekun może zwrócić się do dyrektora z pismną

uzasadnioną prośbą o umożliwienie uczniowi poprawy przewidywanej oceny.

- Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z przedmiotu została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

- W przypadku, gdy przewidywana ocena z biologii nie została wystawiona zgodnie z kryteriami oceniania nauczyciel ustala termin i sposób sprawdzenia wiadomości ucznia (odpowiedź lub praca pisemna). Sprawdzenia wiadomości zgodnie z kryteriami wymagań dokonuje nauczyciel przedmiotu w obecności dyrektora szkoły.

IX. INNE USTALENIA

- Obowiązkiem każdego ucznia jest noszenie zeszytu przedmiotowego i wpisywanie do niego notatek z lekcji. Brak zeszytu- uczeń zapisuje notatki w brudnopisie i przepisuje do zeszytu.

- Uczeń zobowiązany jest również posiadać podręcznik (jeden na ławkę), przybory do pisania i rysowania. Brak w/w jest równoznaczny z nieprzygotowaniem ucznia do zajęć.

- Po nieobecności w szkole (choroba, zawody) uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości i uzupełnić zeszyt.

Opracowane przez:

mgr Klaudia Matyasik-Bieda